

УДК 338.432:332.12

С. В. Козловський,

д. е. н., професор,

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0707-4996>

А. В. Баранов,

аспірант, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8697-6384>

М. С. Зуєв,

аспірант, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0913-0074>

А. М. Паночишин,

аспірант, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4044-7942>

А. С. Пушненко,

аспірант, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5037-6511>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.6.40

СТІЙКІСТЬ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВІЙНИ

S. Kozlovskiy,

Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia

A. Baranov,

Postgraduate student, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia

M. Zuiev,

Postgraduate student, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia

A. Panochyshyn,

Postgraduate student, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia

A. Pushnenko,

Postgraduate student, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsi

SUSTAINABILITY OF AGRARIAN SECTOR DEVELOPMENT IN WAR CONDITIONS

Стаття присвячена дослідженню стійкості розвитку аграрного сектору України в умовах війни. Проаналізовано ключові виклики, що постали перед сільським господарством, зокрема руйнування інфраструктури, логістичні труднощі, енергетичну кризу та фінансові проблеми. Особливу увагу приділено впливу війни на експортні можливості країни та необхідності адаптації виробничих процесів до нових реалій. У роботі розглянуто основні стратегії забезпечення стійкого розвитку аграрної галузі, включаючи диверсифікацію виробництва, впровадження інноваційних технологій, модернізацію логістики та переробної промисловості. Підкреслено важливість державного регулювання, зокрема субсидування, цінового контролю та залучення міжнародної підтримки для стабілізації галузі. Зроблено висновок, що аграрний сектор залишається стратегічно важливим для економіки України, а його відновлення потребує комплексного підходу, поєднання ринкових та регуляторних механізмів, а також інтеграції у світові економічні процеси. Розвиток аграрної сфери визначатиме не лише економічну стабільність країни, а й продовольчу безпеку та конкурентоспроможність України на міжнародному ринку.

The article is dedicated to studying the resilience of Ukraine's agricultural sector in wartime conditions. The key challenges faced by agriculture, including infrastructure destruction, logistical difficulties, the energy crisis, and financial problems, are analyzed. Special attention is given to the impact of war on the country's export capabilities and the need

to adapt production processes to new realities. The study examines the main strategies for ensuring the sustainable development of the agricultural sector, including production diversification, the introduction of innovative technologies, modernization of logistics, and processing industries. The importance of government regulation is emphasized, particularly in terms of subsidies, price control, and attracting international support to stabilize the sector. The article concludes that the agricultural sector remains strategically important for Ukraine's economy, and its recovery requires a comprehensive approach that combines market and regulatory mechanisms, as well as integration into global economic processes. The development of the agricultural sector will determine not only the country's economic stability but also its food security and competitiveness in the international market. Government price regulation of agricultural products in wartime is an important tool for maintaining economic and social stability. However, it must be comprehensive and take into account both economic and social aspects to ensure the effective functioning of the agricultural sector. Despite significant challenges, Ukraine's agricultural sector has the potential for sustainable development during wartime and post-war recovery. The implementation of innovations, farmer support, production diversification, and attracting international assistance are key factors in ensuring the sector's stability and further economic growth. A comprehensive approach to restoring the agricultural sector will help maintain its competitiveness in the global market and ensure Ukraine's food security. An analysis of government policies in developed countries suggests that the degree of state intervention in any sphere of society's activities is directly proportional to the level of stability in that sphere. If the agricultural sector's stability is low, the government intervenes in the agricultural economy. Similarly, if the parameters of the economic system are weak, the state increases its influence in that sphere of activity, and so on.

Ключові слова: аграрний сектор, стійкий розвиток, війна, економічна безпека, державне регулювання, інновації, експорт.

Key words: agricultural sector, sustainable development, war, economic security, government regulation, innovations, export.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В умовах війни в Україні, все більше актуалізується проблема забезпечення стійкого розвитку аграрної галузі. Найгостріше проблема стійкого та комплексного розвитку аграрної галузі відчутна в аграрних регіонах нашої країни, де дана форма територіальної організації населення і виробництва є переважаючою. Враховуючи те, що одним із пріоритетних напрямів державної політики України є забезпечення населення якісними продуктами харчування в широкому асортименті і достатній кількості, наукова проблематика розвитку аграрної галузі, особливо в умовах економічної кризи є актуальною.

Аграрний сектор є одним із ключових в економіці України, забезпечуючи продовольчу безпеку та вагомий внесок у ВВП країни. Протягом 2015—2021 років спостерігалася стабільне зростання виробництва сільськогосподарської продукції. Однак початок війни у 2022 році суттєво вплинув на функціонування аграрного бізнесу, зумовивши зміну виробничих процесів,

порушення логістичних ланцюгів та зменшення обсягів експорту.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми формування наукових основ стійкого розвитку аграрної галузі знайшли відображення в працях багатьох вчених-економістів: Архипенко І. М., Ареф'єва О. В., Бахматюк О. Р., Безус Р. М., Береза І. В., Бурлака О. М., Гуськов А. В., Горобець Н. М., Драбовський А. Г., Долішній М. І., Жураківський Є. С., Заболотний Г. М., Іванов В. А., Калетнік Г. М., Кирилюк Є. М., Козловський В. О., Курило В. І., Лавров Р. В., Лучик М. В., Мазур Г. Ф., Макаренко П. М., Маренич Т. Г., Мартинов С. В., Месель-Веселяк В. Я., Мельник Л. Л., Мулик Т. О., Негрей М. В., Павловський М. А., Поліщук А. П., Россоха В. В., Саблук П. Т., Удовіченко М. О., Хорунжий М. Й. та інші.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета даної роботи полягає у дослідженні концептуальних підходів забезпечення стійкого розвитку аграрної галузі в умовах війни.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Станом на 2024 рік, за даними Центру економічних і бізнесових досліджень (СЕБР), ВВП України на душу населення, скоригований на паритет купівельної спроможності (ПКС), становить 19 603 долари США. Це свідчить про стійкість української економіки, яка, попри виклики, демонструє річне зростання ВВП на рівні 3%. Однак, цей показник все ще на 23,1% нижчий за рівень 2019 року, і його повне відновлення не очікується в найближчі роки [1].

Для розуміння позиції України на світовій економічній арені, розглянемо ВВП на душу населення (ПКС) деяких інших країн станом на 2024 рік: Люксембург: 131 000 доларів США, Ірландія: 106 000 доларів США, Швейцарія: 105 000 доларів США, Норвегія: 94 660 доларів США, Сінгапур: 88 450 доларів США, США: 85 370 доларів США, Ісландія: 84 590 доларів США, Катар: 81 400 доларів США, Макао (ОАР): 78 960 доларів США, Данія: 68 900 доларів США. У цьому контексті Україна з показником 19 603 долари США значно відстає від провідних економік світу. Для порівняння, сусідні країни мають такі показники ВВП на душу населення (ПКС): Польща: близько 41 000 доларів США, Молдова: 18 524 долари США. Ці дані свідчать про те, що, попри позитивну динаміку, Україна все ще має значний потенціал для економічного зростання та підвищення рівня добробуту своїх громадян. Для досягнення цього необхідно впроваджувати структурні реформи, залучати інвестиції та підвищувати ефективність використання наявних ресурсів у тому числі і аграрних.

Аграрний сектор відіграє ключову роль в економіці України, впливаючи на формування валового внутрішнього продукту (ВВП), забезпечення продовольчої безпеки та експортний потенціал країни. У 2021 році частка сільськогосподарства у ВВП України становила понад 10%, що було найвищим показником серед усіх секторів економіки [2]. Цей показник демонструє значний внесок аграрного сектору в економічний розвиток країни.

Протягом останніх років спостерігається тенденція до зростання частки агропромислового комплексу (АПК) у ВВП України. У 2018 році цей показник досяг 10,7% [3]. Збільшення частки АПК у ВВП свідчить про підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва та зростання його ролі в національній економіці.

З наукової точки зору, аграрний сектор є фундаментом продовольчої безпеки та стабільності економіки. Його розвиток впливає на со-

ціально-економічні умови в сільській місцевості, сприяє зайнятості та покращенню рівня життя населення. Крім того, аграрний сектор забезпечує значну частку експортних надходжень, що позитивно впливає на платіжний баланс країни.

Однак, для реалізації повного потенціалу аграрного сектору необхідно вирішити низку проблем, таких як модернізація інфраструктури, впровадження сучасних технологій, покращення доступу до фінансових ресурсів та розвиток переробної промисловості. Інтеграція наукових досліджень та інновацій у сільське господарство сприятиме підвищенню його конкурентоспроможності на світовому ринку. Аграрний сектор є стратегічно важливим для економіки України, і його розвиток визначає економічну стабільність та добробут країни.

Підвищення стійкості розвитку аграрної галузі неможливо без суттєвого коригування курсу аграрних реформ. Важливо відзначити, що вирішення питань забезпечення стійкого розвитку аграрної галузі регіонів є частиною загальної проблеми стабілізації та розвитку агропромислового виробництва. Тому така система повинна являти собою комплекс взаємопов'язаних адміністративно-організаційних, правових та економічних механізмів.

До адміністративно-організаційних слід віднести заходи з формування в регіоні елементів ринкової інфраструктури (мережі оптових продовольчих ринків, товарних бірж, підприємств сервісного обслуговування), контролю за їх роботою, ліцензуванню в галузі сільськогосподарської діяльності, розвитку та облаштування сільських територій, ветеринарного і карантинного контролю, а також контролю за землеробством і збереженням національного агрофонду земель. Забезпечення стійкості розвитку аграрної галузі регіону адміністративними методами передбачає також контроль за дотриманням стандартів якості на сільськогосподарську продукцію та продовольство; встановлення квот, митних зборів на імпорт або експорт сільськогосподарської продукції та продовольства з метою захисту вітчизняних товаровиробників та продовольчого ринку; відстеження паритету цін на сільськогосподарську і промислову продукцію з метою своєчасного корегування цін (порогових, цілових, граничних); визначення пріоритетних напрямів дотацій та інвестицій.

У період нестабільного розвитку аграрного галузі регіону особливого значення набуває його правове регулювання. Необхідно розробити і прийняти на законодавчому, обласному

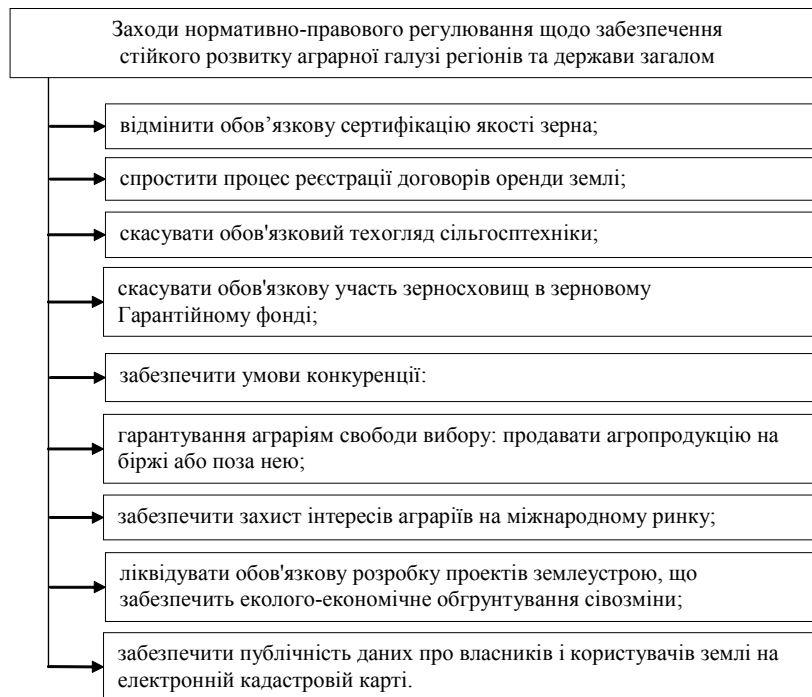

Рис. 1. Заходи нормативно-правового регулювання щодо забезпечення стійкого розвитку аграрної галузі регіонів та держави загалом

рівні норми і правила роботи для всіх учасників ринкових відносин, нормативно-правову базу функціонування міжобласних оптових ринків, біржової торгівлі, організації та проведення конкурсів із закупівель сільськогосподарської продукції у державний і регіональний фонди, проведення товарних і закупівельних інтервенцій, заставних операцій і т.ін. Поряд з розробкою нових нормативно-правових документів представляється необхідним здійснити перевірку аграрного законодавства, усунувши в ньому суперечливі норми, невизначеність і половинчастість, а також забезпечити відносну стійкість законів контроль над їх виконанням. Особливого значення нормативно-правового регулювання в аграрній галузі набувають питання, що наведені на рис. 1.

Деякі заходи були прийняті Верховною Радою України, у вигляді Закону України № 2436а [4]. Цей Закон направлений на поліпшення умов ведення бізнесу шляхом усунення зайвих обмежень у провадженні господарської діяльності шляхом скорочення кількості документів дозвільного характеру.

Найважливішою умовою забезпечення стійкості розвитку аграрної галузі в умовах ринку та економічної кризи є наявність економічно обґрунтованої системи цін і ціноутворення, оскільки ціновий механізм є головним у регулюванні взаємовідносин між виробниками, заготівельниками, переробними підприємства-

ми, торгівлею і державою, а також служить стабілізуючим фактором стійкого розвитку аграрної галузі.

На основі аналізу економічного стану України, загальноекономічної обстановки в країні, що склалася, а також з урахуванням змісту прийнятих нормативно-правових документів та методологічних основ, цінові відносини в сільському господарстві повинні будуватися на наступних принципах:

1) раціональному поєднанні вільного ціноутворення або саморегулюванні його споживачами та товаровиробниками, регулювання цін на ринку сільськогосподарських продуктів державними органами;

2) забезпеченні еквівалентного товарно-грошового обміну і паритетності доходів між усіма учасниками виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції;

3) створення рівних економічних умов всім товаровиробникам незалежно від форм власності і господарювання;

4) застосування поряд з ціновими фінансово-кредитних інструментів у створення паритетності цін і умов розширеного відтворення в аграрній галузі;

5) формування цілісної і взаємопов'язаної системи підтримки та протекціонізму товаровиробників і споживачів сільськогосподарської продукції як умови стійкості та продовольчої безпеки регіону і країни в цілому.

Аграрний сектор є ключовим елементом економіки України, забезпечуючи продовольчу безпеку, валютні надходження та зайнятість населення. Війна створила значні виклики для сільського господарства, включаючи руйнування інфраструктури, обмеження доступу до ресурсів та порушення логістичних ланцюгів. Дане дослідження аналізує можливі шляхи забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору в умовах військових дій та повоєнного відновлення.

Вплив війни на аграрний сектор:

- Фізичні руйнування (знищення полів, елеваторів, техніки).
 - Втрата сільськогосподарських територій через бойові дії.
 - Логістичні проблеми (блокування портів, руйнування доріг).
 - Енергетична криза (брак пального, електроенергії для зрошення та переробки).
 - Фінансові труднощі (втрата інвестицій, відтік робочої сили).
- Стратегії забезпечення стійкості аграрного сектору:
- Диверсифікація виробництва та розвиток агропереробки.
 - Розширення асортименту культур, зокрема стійких до кліматичних змін.
 - Впровадження нових технологій переробки для зменшення залежності від експорту сировини.
 - Відбудова логістичних шляхів (залізниці, порти, автодороги).
 - Інвестування в зрошувальні системи та енергозабезпечення.
 - Використання цифрових технологій для моніторингу стану полів.
 - Надання державних субсидій та пільгових кредитів.
 - Створення страхових механізмів для зменшення ризиків.
 - Залучення міжнародних грантів для відновлення господарств.
 - Розвиток альтернативних маршрутів експорту (залізниця, автомобільні перевезення).
 - Поглиблення співпраці з європейськими партнерами для доступу до ринків ЄС.
 - Використання малих портів та внутрішніх водних шляхів.
 - Впровадження точного землеробства для підвищення ефективності.
 - Розвиток аграрних кластерів для синергії між фермерами.

— Використання супутникового моніторингу для оцінки стану посівів та прогнозування врожайності.

Завдання державного регулювання полягає в тому, щоб за допомогою цінових важелів привести систему попиту та пропозиції до тенденції рівноважного стану, гарантувати аграрним товаровиробникам отримання доходів, достатніх для ведення господарства на розширеній основі, що має основоположне значення для ефективного розвитку аграрного виробництва. Для вирішення цієї проблеми, на думку ряду відомих економістів, повинна діяти система державних індикативних цін [5], державних закупівельних цін, оптових, порогових цін [6].

Для формування умов стійкого розвитку аграрної галузі систему цін можна представити у вигляді конкретних груп, відповідних економічним умовам і характеру товарно-грошових відносин [7, 8]. Першу групу складають ціни, що забезпечують стійкий розвиток сільськогосподарського виробництва на основі саморегулювання товаровиробників через реалізацію продукції за вільними ринковими і договірними цінами. Держава може забезпечити стійкість виробництва через договірні та вільні ринкові ціни тільки побічно, розвиваючи інфраструктуру, підвищуючи рівень конкурентності ринку, сприяючи збільшенню обсягів виробництва продукції села і т.д. Різновидом непрямого регулювання є рекомендовані (індикативні) ціни. Вони визначаються шляхом угоди між усіма зацікавленими організаціями, включаючи громадські, служать орієнтиром для суб'єктів ринку і застосовуються ними добровільно. Важливою їх різновидом є біржові ціни, які повинні визначатися в результаті торгів на регіональній товарній біржі не тільки під впливом попиту та пропозиції, а й з урахуванням кон'юнктури загальноукраїнського та світового продуктових ринків. Вони служать орієнтиром для формування інших цін: договірних, ринкових, державних.

Другу групу утворює державна система цін і цінових орієнтирів, найважливішим елементом якої є цільові (максимальні контрольні) ціни на основні види сільськогосподарської продукції [9, 10]. Цільові ціни — бажаний рівень еквівалентних цін, що забезпечують разом з неціновими формами державної підтримки отримання сільськогосподарськими товаровиробниками цільового доходу, достатнього для ведення простого відтворення в найнесприятливіших, з точки зору діючих об'єктивних чинників, умов виробництва.

Напрями державного регулювання цін на аграрну продукцію в умовах війни в Україні:

1. Необхідність державного втручання:

— в умовах війни аграрний сектор зазнає значних втрат через руйнування інфраструктури, логістичні труднощі та зростання собівартості виробництва;

— державне регулювання цін сприяє стабільності внутрішнього ринку та забезпеченню продовольчої безпеки.

2. Основні механізми державного регулювання:

— запровадження цінових обмежень (граничних цін або коридорів) на соціально значущі продукти;

— використання дотацій та субсидій для підтримки виробників та зниження кінцевої вартості продукції;

— регулювання експорту через квоти та тимчасові заборони для гарантування достатньої кількості продовольства на внутрішньому ринку.

3. Вплив державного регулювання на економіку:

— державна підтримка дозволяє уникнути спекулятивного зростання цін та соціальної напруги;

— контроль за ціноутворенням допомагає уникнути монопольних зловживань з боку великих аграрних компаній;

— надмірне регулювання може створити дефіцит та спричинити тінізацію ринку.

4. Міжнародний досвід регулювання цін під час криз:

— практика ЄС передбачає фінансову підтримку фермерів та механізми стабілізації цін;

— США застосовують стратегічні запаси продовольства для інтервенції на ринку в періоди криз;

— у країнах Латинської Америки державне регулювання цін часто поєднується із заходами соціального захисту.

Рекомендації для України:

— запровадження гнучкої системи регулювання цін із можливістю адаптації до ринкових змін;

— розширення підтримки фермерів через субсидії, страхування та доступ до дешевих кредитів;

— балансування між регулюванням внутрішнього ринку та стимулюванням експорту для підтримки економічного розвитку.

Державне регулювання цін на аграрну продукцію в умовах війни є важливим інструментом підтримки економічної та соціальної стабільності. Однак воно має бути комплексним і враховувати як економічні, так і соціальні аспекти для ефективного функціонування аграрного сектору.

пекти для ефективного функціонування аграрного сектору.

ВИСНОВКИ

Незважаючи на значні виклики, український аграрний сектор має потенціал до стійкого розвитку в умовах війни та післявоєнного відновлення. Впровадження інновацій, підтримка фермерів, диверсифікація виробництва та залучення міжнародної допомоги є ключовими факторами забезпечення стабільності та подальшого економічного зростання галузі. Комплексний підхід до відновлення аграрного сектору дозволить зберегти його конкурентоспроможність на світовому ринку та забезпечити продовольчу безпеку України.

Аналіз державної діяльності розвинених країн світу дозволяє зробити висновок про те, що ступінь втручання держави в будь-яку сферу діяльності суспільства прямо пропорційно залежить від рівня стійкості даної сфери діяльності. Якщо низька стійкість аграрної сфери, то держава втручається в аграрну економіку, якщо низькі параметри економічної системи, то держава збільшує вплив на дану сферу діяльності і т.д.

Література:

1. Пикало О. Економіка України посіла 58-ме місце в рейтингу CEDR. Прогноз до 2039 року передбачає зростання на один пункт. Forbes. 26.12.2024. URL: <https://forbes.ua/news/ukraina-zaynyala-58-me-mistse-u-svitovomu-ekonomichnomu-reytingu-cebr-26122024-25896>

2. Торік понад 10% ВВП виробили у сільському господарстві. Укрінфо. 27.02.2025. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3400937-torik-ponad-10-vvp-virobili-u-silskomu-gospodarstvi-lesenko.html>

3. Частка агропромислового комплексу у ВВП України зростає. Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН України. URL: <https://isgkr.com.ua/index.php/features/novyny/aktualni-novyny/475-chastka-ahropromyslovoho-kompleksu-u-vvp-ukrainy-zrostaie>

4. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру" від 09.04.2014 № 2436а [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47651

5. Козловський С. В. Методологічні основи розробки системи індикативного планування в регіоні. Регіональна економіка. 2010. № 1 (55), С. 32—38.

6. Мазур Г. Ф. Податкові важелі фінансово-економічного механізму стимулювання розвитку агропромислового виробництва України. Облік і фінанси. 2013. № 3 С. 76—80.

7. Козловський С. В., Мазур Г. Ф. Забезпечення стійкості сучасної економічної системи основа економічного розвитку держави. Інвестиції: практика та досвід. 2017, № 1. С. 5—12.

8. Козловський С. В. Роль стратегічного економічного потенціалу в управлінні факторами розвитку сучасних економічних систем. Економіка та держава. 2010. № 2. С. 55—58.

9. Козловський С. В., Козловський В. О., Бурлака О. М. Стійкість розвитку аграрної галузі регіону як чинник економічного зростання України. Економіка України. 014. № 9. С. 59—73.

10. Калетник Г. М., Козловський С. В., Козловський В. О. Стійкість економіки як фактор безпеки та розвитку держави. Економіка України. 2012. № 7. С. 16—25.

References:

1. Pykalo, O. (2024), "Ukraine's economy ranked 58th in the CEDR ranking. The forecast until 2039 predicts a one-point increase", Forbes, available at: <https://forbes.ua/news/ukraina-zaynyala-58-me-mistse-u-svitovomu-ekonomichnomu-reytingu-cebr-26122024-25896> (Accessed 15 Feb 2025).

2. Ukrinform (2025), "Last year, more than 10% of GDP was generated in agriculture", available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3400937-torik-ponad-10-vvp-virobili-u-silskomu-gospodarstvi-lesenko.html> (Accessed 15 Feb 2025).

3. Institute of Agriculture of the Carpathian Region (2018), "The share of the agro-industrial complex in Ukraine's GDP is growing", available at: <https://isgkr.com.ua/index.php/features/novyny/aktualni-novyny/475-chastka-ahropromyslovoho-kompleksu-u-vvp-ukrainy-zrostaie> (Accessed 15 Feb 2025).

4. Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "On amendments to some legislative acts of Ukraine to reduce the number of permits", available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=47651 (Accessed 15 Feb 2025).

5. Kozlovskiy, S.V. (2010), "Methodological foundations for developing an indicative planning system in the region", Rehional'na ekonomika, vol. 1 (55), pp. 32—38.

6. Mazur, H.F. (2013), "Tax levers of the financial and economic mechanism for stimulating the development of agro-industrial production in Ukraine", Oblik i fi-nansy, vol. 3, pp. 76—80.

7. Kozlovskiy, S. and Mazur, G. (2017), "Ensuring the sustainability of modern economic system — the basis economic development", Investitsiyi: praktyka ta dosvid, vol. 1, pp. 5—12.

8. Kozlovskiy, S.V. (2010), "The role of strategic economic potential in managing the factors of development of modern economic systems", Ekonomika ta derzhava, vol. 2, pp. 55—58.

9. Kozlovskiy, S.V. Kozlovskiy, V.O. and Burlaka, O.M. (2014), "The stability of the agricultural sector in the region as a factor of economic growth Ukraine", Economika Ukraine, vol. 9, pp. 59—73.

10. Kaletnik, G.M. Kozlovskiy, S.V. and Kozlovskiy, V.O. (2012), "The stability of the economy as a factor of security and national development", Economica Ukraini, vol. 7, pp. 16—25.

Стаття надійшла до редакції 27.02.2025 р.

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б») з

ЕКОНОМІЧНИХ НАУК та ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(Наказ Міністерства освіти і науки України
№ 886 від 02.07.2020)

Спеціальності - 051, 071, 072, 073, 075, 076, 281, 292